KRISTIAN MOURITZEN

BERLINGSKES SIKKERHEDSPOLITISKE KORRESPONDENT

Kan Vesten stole på Pakistan?

ANALYSE

Specialstyrkers drab på Osama bin Laden har sat ekstra fokus på det land, USA er tvunget til at kalde sin allierede, men som på mange områder volder Vesten de største problemer.

Sig navnet »Operation Geronimo«, og Vesten klapper i hænderne.

2. maj 2011 tidligt om morgenen landede 23 amerikanske soldater fra specialstyrkerne i helikoptere ved det hus, der husede terrorlederen Osama bin Laden i Abbottabad, en af Pakistans mest fattige og ydmyge flækker.

Den amerikanske elitestyrke Navy Seal Team Six løb ind i huset, skød de fleste af beboerne og trængte Osama bin Laden op i en krog på husets øverste etage, hvor han angiveligt blev skudt med to til tre præcisionsskud mod hovedet og brystkassen.

I den amerikanske version, efter at han forsøgte at gemme sig bag en af sine hustruer.

38 minutter varede angrebet, og ifølge de officielle kommentarer både fra Washington og fra Pakistan var regeringen i sidstnævnte land ikke informeret om angrebet.

Sandhed eller løgn? Uanset hvad viser det en skrøbelig og farlig alliance med et land, som Vesten ikke bør stole alt for meget på.

For enten vidste Pakistan intet om operationen, og det ville i sig selv være uhørt at angribe uden tilladelse i et nært allieret land.

Eller også vidste Pakistan det, men har ikke råd til at få den version udbasuneret, fordi pakistanerne er nødt til at spille på alle heste - også de mest ekstreme.

Så operationen var også en kynisk afsløring af Pakistans dobbeltmoral. Og på tiåret for »Operation Geronimo« er det store spørgsmål stadig, om Vesten kan stole på Pakistan, især efter af de vestlige styrker er ude af Afghanistan.

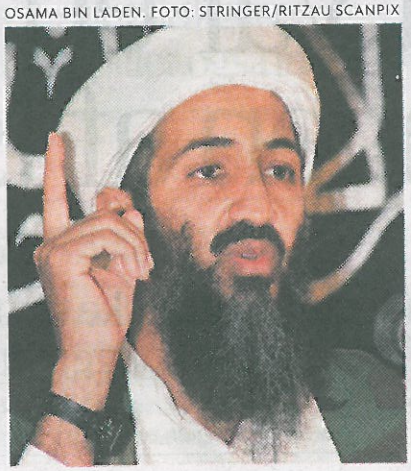
På den ene side er Pakistan en nødvendig allieret for USA. På den anden side en aktiv modspiller i Afghanistan, hvor konsekvensen har været, at den pakistanske efterretningstjeneste var vidende om, at verdens mest eftersøgte terrorleder gemte sig midt i et militært område i Pakistan uden at informere amerikanerne om det. I ti år vel at mærke.

Osama bin Laden var ikke alene beskyttet af pakistanske myndigheder men også af det Taleban, der er aktiv i Pakistan, og som har voldt Vesten enorme problemer i Afghanistan og formentlig fortsat vil gøre det, når NATO endeligt har trukket sig ud af landet. Talebans indflydelse i forhold til at beskytte al-Qaeda er velkendt.

USA og de vestlige NATO-lande er af mange grunde nødt til at lukke øjnene hårdt i, når talen falder på Pakistan.

For man har ikke alene været dybt afhængige af Afghanistans naboland i de næsten 20 år, der er gået, siden amerikanske styrker i kølvandet på terroraktionerne 11. september 2001 mod Washington, D.C., og New York invaderede Afghanistan for at udrydde al-Qaeda og lederen, Osama bin Laden.

OSAMA BIN LADEN. FOTO: STRINGER/RITZAU SCANPIX

Pakistan råder også over atomvåben og har en langvarig konflikt med Indien, der også har a-våben. Ikke kun på grund af religiøse og kulturelle forskelle, men også fordi de to lande har uafgjort konflikter om grænsedragningen blandt andet i Kashmir-regionen.

I dag er man mere end nogensinde afhængige af Pakistan, især efter tilbagetrækningen fra Afghanistan.

Som det amerikanske Brookings Institute skriver i en analyse, så er situationen tilspidset mellem USA og Pakistan lige nu. Den pakistanske regering forsøger at pejle sig ind på den nye amerikanske præsident, Joe Biden, der var vicepræsident under Barack Obama i 2011, da de amerikanske specialstyrker dræbte Osama bin Laden.

Pakistanerne frygter, at Bidens viden om pakistanernes dobbeltmoral skal spille ind i det fremtidige forhold.

Så Pakistan har kraftigt signaleret, at de ønsker at nedtone konflikten med Indien for at få den del ryddet af vejen. Til gengæld vil Pakistan være en central del af freden i Afghanistan. Men amerikanerne spørger ifølge Brooking Institute, hvor stor en indflydelse Pakistan har på Taleban i dag.

Der er begrænsninger, eller som Madiha Afzal fra Center for Middle East Policy og Center for Security, Strategy, and Technology skriver på instituttets hjemmeside, så er det en sandhed med modifikationer, at Pakistan har ydet meget ved at tvinge Taleban til forhandlingsbordet.

»Taleban har rykket sig væk fra Pakistan siden 1990erne, og Pakistans indflydelse især på Talebans generaler i felten er formentlig mindre, end vi i Vesten forestiller os,« skriver hun.

Så ti år efter drabet på Osama bin Laden skal USA leve med en nødvendig alliancepartner, der måske ikke engang længere har kontrol med det Taleban, der truer med at overtage kontrollen i Afghanistan, når først Vesten er ude.

I forvejen er forholdet anstrengt, fordi den »sandhed«, der løber i Bidens administration, er, at Pakistan bærer et væsentligt ansvar for USAs nederlag i Afghanistan. Hvilket formentlig rummer en hel del sandhed.